

Информация за изпълнение на етап на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на научни изследвания - 2017 г.
• Основна научна област:
Обществени науки
• № на договор:
Договор № ДН15/3 от 11 декември 2017 г.
• Начална и крайна дата на проекта:
1 януари 2018 г. - 31 декември 2020 г.
• Заглавие на проекта:
Бежанците в представите на българите - страхове, разбиране и съпричастност
• Базова организация:
• Институт за изследване на обществата и знанието, БАН
Партньорски организации:
• Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Проф. дсн Таня Неделчева
• Общ размер на отпуснатото финансиране за първи етап:
58 186,83
• Интернет страница на проекта (ако има такава):
Научни публикации по проекта:
Неделчева, Т. 2019. Бежанците и кризата на толерантността. В: ел. сп. Етически изследвания https://jesbg.com/ (под печат)
Неделчева, Т. 2019. Бежанците – между нормата и реалността. В: ел. сп. Проблеми на постмодерността. https://pmpjournal.org (под печат)
Неделчева, Т. 2019. Другият в езиковата ситуация на прехода. В: Мизов, М. (съст.) Преходът и политическите езици. София: Авангард-Прима (под печат)
Неделчева, Т. 2019. Власт и медии. В: Мизов, М. (съст.) Преходът и паралелната държава. София: Авангард-Прима, с. 293-306, ISBN 978-619-239-201-7.
Маева, М. 2018. The image of the Refugees in Bulgarian Media. в: „V. Uluslararası Felsefe Kongresi V. International Philosophy Congress SAVAŞ ve BARIŞ – BİLDİRİ KİTABI. WAR and PEACE – PROCEEDINGS BOOK EDITÖRLER Mehmet Fatih ELMAS, Metin BECERMEN, Ümit ÖZTÜRK, Istantul, 2018, 332-336
и др.

•

Описание на очакваните резултати по проекта (до 1 стр. в

рамките на полето по-долу):

Очакваните резултати са:

- Разработена система от характеристики, описващи образа на бежанеца в представите на днешните българи;
- Регистрирани репрезентациите, които не пораждат реакция или пораждат вяла такава, както и такива, които предизвикват остри реакции спрямо бежанците;
- Идентифицирани основните социални субекти, продуциращи негативно отношение към бежанците и очертан техния социално-групов статус в общността;
- Изведени формите на публична репрезентация на хората, които “приемат” и хората, които “не приемат” бежанците;
- Съставена типология на поведенчески стратегии на социалните субекти в зависимост от актуалния образ на бежанеца, който споделят и ценностните към които се придържат;
- Изведени основните фактори, влияещи върху формирането на образа на бежанеца;
- Идентифицирани начините, по които в публичното пространство се конструират, налагат и мобилизират различни образи на бежанците от страна на различни социални актьори – медии, НПО-та, експерти и т.н.;
- Конструирани на Ние и Те образите в разказите за присъстващия чужд като база за изграждане на групови и индивидуални стратегии на поведение;
- Идентифицирани “чувствителните места” в културната идентичност на българите, които резонират на съответните репрезентации за бежанците, т.е. установени културните, политически и др. маркери (религия, образование, възраст, пол, и т.н. на бежанците), които се оказват най-ефективни за провокиране на реакции у българите в единия или другия край на емоционалния спектър;
- Формулирани препоръки към държавни органи и други заинтересовани страни, които да послужат при разработване на адекватни политики по отношение на интеграцията на бежанците.

На основата на тези научно-теоретични резултати ще бъдат реализирани и следните научно-практически резултати:

- Организирана една научна конференция с международно участие за представяне на резултатите от проекта;
- Проведен един обществен дебат за образа на бежанеца;
- Публикуван сборник с докладите от конференцията и дискусиите от проведения дебат;
- Подготвени тематични статии от членовете на колектива за национални и международни конференции, за национални и международни реферирани/индексирани и/или рецензирани или неиндексирани научни списания и сборници, представящи резултатите от проведените проучвания;
- Подготвени статии за национални медии, популяризиращи резултатите от проекта;
- Разработен монографичен труд;
- Подготвен лекционен курс за докторанти за Докторантското училище на ИИОЗ и за Центъра за обучение към БАН;

- Трансфер на научно знание в резултат на организираниите по проекта научни конференции, обществен дебат, лекционен курс и отпечатаните публикации;
- Изработен цветен електронен банер, съдържащ информация за името на проекта, източника на финансиране и връзка към информация за хода на дейностите по проекта на Интернет страницата на ИИОЗ;
- Подготвени три доклада – два междинни и един заключителен за спонсиращата институция.

Членове на научния колектив

Организации/участници	Бележка
Базова организация:	
Институт за изследване на обществата и знанието, БАН	
<ul style="list-style-type: none"> • Ръководител на научния колектив 	•
Проф. дсн Таня Неделчева	
<ul style="list-style-type: none"> • Участници: 	•
проф. дсн Мая Келиян доц. д-р Албена Накова Доц. д-р Мила Маева Гл. ас. д-р Камелия Петкова Гл.ас. д-р Йелис Еролова Докторант Мина Христова Докторант Кремена Христова Докторант Иван Михайлов	
Партньорска организация:	
<ul style="list-style-type: none"> • Участници: 	•
Партньорска организация:	
<ul style="list-style-type: none"> • Участници: 	•

Партньорска организация:	
• Участници:	•

Постигнати резултати от изпълнението на проекта и кратък анализ на тяхната приложимост (до 1 стр. в рамките на полето по-долу)

През първия етап са постигнати следните резултати:

- Проучена е литературата по проблема, извършен е вторичен анализ на резултати от релевантни емпирични социологически изследвания, направен е анализ на материали в медиите, публикувани по темата;
- Разработен е теоретичен модел на изследването;
- Обосновани са релевантните подходи и методи на изследването;
- Подготовен е инструментариум за качествените изследвания – дизайн на въпросници за дълбочинни интервюта и сценарий за фокус групи;
- Обоснован е модел и обем на извадката и избор на подход за селекция на единиците за изследване;
- Разработена е система от емпирични индикатори за изследване на образа на бежанците;
- Разработен е модел за математико-статистически анализ на събраната съвкупна информация от националното представително изследване сред населението.
- Проведени са дълбочинни интервюта с представители на различни институции
- Проведени са фокус групи
- Разработена е система от характеристики, описващи образа на бежанеца в представите на днешните българи с обособени онези от тях, които изразяват страх, разбиране или съпричастност;
- Регистрирани са репрезентациите, които не пораждаат реакция или пораждаат вяла такава, както и такива, които предизвикват остри реакции спрямо бежанците;
- Идентифицирани са основните социални субекти, продуциращи негативно отношение към бежанците и очертан техния социално-групов статус в общността;
- Изведени са формите на публична репрезентация на хората, които “приемат” и хората, които “не приемат” бежанците;
- Съставена е типология на поведенчески стратегии на социалните субекти в зависимост от актуалния образ на бежанеца, който споделят и ценностните към които се придържат;

- Изведени са основните фактори, влияещи върху формирането на образа на бежанеца;

В резултат на полученото чрез работата по проекта емпирично и теоретично знание изследователският екип повишава своята квалификация и своята научна компетентност по темата за бежанците и по въпросите, свързани с мерките и политиките, насочени към тяхната успешна интеграция в приемащото общество. Това създава по-голяма видимост на изследователския колектив в българското и международното научно пространство като капацитет в съответната научна област. Формулирането на препоръки за успешни мерки и политики, насочени към интеграцията на бежанците, от страна на членовете на екипа дава възможност и на други колеги от базовата институция да използват натрупания опит при разработването на други подобни инструменти за управление на различни обществени процеси. Получените резултати са принос към развитието на обществените науки. Генерираното ново знание способства и за по-голямата видимост на институциите, които колективът представлява, в публичното пространство и сред научната общност като капацитети в създаването на научно знание не само в България, но и в чужбина.

Младите изследователи (докторанти), благодарение на участието си в колектива получават по-широк достъп до научни форуми, на които ще имат възможност да представят своята изследователска работа пред квалифицирана научна аудитория. Освен това в процеса на работата си по проекта те обогатяват теоретичните си знания и придобиват опит при работа с научна литература и при работа на терен, както и опит в конструирането на теоретични модели и инструменти за научно изследване.